శ్రీరస్తు.

ఉద్బంధనాదీ దుర్మరణ
నారాయణబలి ప్రయోగః.

ఇది

చల్లా- నాగలింగశాస్త్రులవారి పుత్రుఁడగు

లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే

వ్రాయఁబడి

బ్ర. శ్రీ - కల్యాణసుందరశాస్త్రులవారిచే

పరిష్కరింపఁబడి

చెన్నపట్టణము

ప్రాతచాకలపేటయందుండు

పమ్మి - త్యాగరాయసెట్టిగారి

శ్రీరాజరాజేశ్వరీనికేతన ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించి ప్రకటింపఁబడియె.

౧౯౧౭ సం॥

శ్రీహయగ్రీవాయనమః.

ఉద్బంధనాది దుర్మరణ నారాయణ బలి ప్రయోగః

ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ... తిథౌ యజమానస్య పితుః + గోత్రస్య... శర్మణః - వసురూపస్య - (ఇతిసంకల్పః) మాతుః ... గోత్రాయాః ... యజ్ఞపదాయాః వసురూపాయాః (ఇతిసంకల్పః.) ... పూర్వసంచిత ఇహ జన్మని ఉద్బంధనాది దుర్మరణ జనిత పైశాచిక బాధా నివృత్తిద్వారా శాశ్వత బ్రహ్మలోకా వాప్త్యర్థం దుర్మరణ నారాయణ బల్యాఖ్యం కర్మ కరిష్యమాణః తదంగత్వేన తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాంత్యర్థ మభ్యుదయార్థంచ మహాజనైస్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే। ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణాధిపతిపూజాం కరిష్యే- విధిప్రకారేణ గణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనంచకృత్వా॥ ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ...తిథౌ-ప్రాచీనావీతీ యజమానస్యపితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః-వసురూపస్య పూర్వసంచితఇహజన్మని దుర్మ

రణజనితపైశాచిక బాధానివృత్తిద్వారా శాశ్వతపుణ్యలో కావాప్త్యర్థం యథాశక్తి సంభవత్పా ప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే॥ (సవ్యం) పరిషద్దక్షిణాం గృహీత్వా॥ శ్లో॥ సమస్త సంపత్సమ వాప్తిహేతవః ...దక్షిణాం సంపదం॥ ప్రాచీనావీతీ... పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః- వసురూపస్య - పూర్వసంచిత ఇహ జన్మని దుర్మరణజనిత పైశాచికబాధానివృత్తిద్వారా శాశ్వతపుణ్యలోకావాప్త్యర్థం యథాశక్తి సంభవత్పా ప్రాయశ్చిత్తం కర్తుం అధికారసిద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు॥ అధికారసిద్ధిరస్తు॥ ఇతి తిలోదకం త్యజేత్॥ (సవ్యం) అద్య ... ఏవంగుణ ... తిథౌ పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః- వసురూపస్య దుర్మరణ జనిత పైశాచిక బాధానివృత్త్యర్థం - స్వర్ణధాన్యాఽజ్యకృచ్ఛ్రప్రత్యామ్నాయం కరిష్యే॥ శ్లో॥ స్వర్ణం పవిత్రమమలం స్వర్ణం పాప ప్రణాశనమ్। స్వర్ణం హి శంకరం యస్మా దతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥ ఇతి స్వర్ణ దానం దత్వా॥ శ్లో॥ ధన్యాం కరోషి దాతార మిహ లోకే పరత్రచ। యస్మా త్తస్మా చ్ఛివం మే స్యా దతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥ ఇతి ధాన్యదానం దత్వా॥ శ్లో॥ కామధేనో స్స ముద్భూతం సర్వక్రతుషు సంస్థితమ్। దేవానా మాజ్యమాహార మత శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥ ఇత్యాజ్యదానం దద్యాత్॥ శ్లో॥ హిరణ్యగర్భ గర్భస్థం హేమబీజం విభావసోః। అనంతపుణ్యఫలద మత శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే॥ ఇదం కృచ్ఛ్ర

త్రయస్త్రపత్న్యామ్నాయం యథాశక్తి హిరణ్యం తుభ్యమహం సంప్రదదే నమమ॥ ఇతి హిరణ్యదానం దద్యాత్॥ నదీతీరే గోమయేన చతురశ్ర (మండలం) కృత్వా॥ తన్మధ్యే రంగవల్లీం కృత్వా॥ అఖండవస్త్రం పరిస్తీర్య॥ తదుపరి పంచప్రస్థపరిమితతండులాన్నిధాయ॥ తన్మధ్యే షట్కలశాన్నిధాయ॥ ఆచమ్య ... ఏవంగుణ ... పుణ్యతిథౌ ప్రాచీనావీతీ పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః - వసురూపస్య - దుర్మరణ దోషపరిహారార్థం ప్రేతనారాయణబలిం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య॥ (సవ్యం) మంత్రః॥ యమం భగ్యశ్రవో గాయ యో రాజానపరోధ్యః యమం గాయ భంగ్యశ్రవో యో రాజానపరోధ్యః యేనాపోనద్యోధన్వాని యేనద్యౌః పృథివీ దృఢా హిరణ్యైః త్వష్ట్రస్సుధురాన్ హిరణ్యాక్షానయుక్షతాన్॥ ఇతి మంత్రేణ మధ్య కలశే ప్రేత మావాహ్య॥ అతో దేవా అవంతు నో యతో విష్ణుర్విచక్రమే పృథివ్యాస్సప్త ధామభిః॥ ఇతి మంత్రేణ తత్పూర్వకలశే సపరివారం విష్ణుసానుగ మావాహయామి॥ బ్రహ్మజజ్ఞానం ... మసతశ్చ వివః॥ తత్పశ్చిమకలశే సపరివారం బ్రహ్మసానుగ మావాహయామి॥ ఇమారుద్రాయ స్థిరధన్వనేగిరః క్షిప్రేషవేదేవాయ స్వధామ్నే అషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే తిగ్మాయుధాయ భరతా శృణోతన॥ తదుత్తరకలశే సపరివారం రుద్రసానుగ మావాహయామి॥ యమాయసోమ

గ్ం సునుత ... కృతః॥ తద్దక్షిణకలశే సపరివారం, యమ
సానుగమా ... మి॥ అపైతుమృత్యురమృతం న ఆగన్వైవ
స్వతోనో అభయం కృణోతు॥ పర్ణం వనస్పతే రివాభిన
శ్శీయతాగ్ం రయిస్సచతాన్న శ్శచీపతిః॥ తత్పురో కలశే
వైవస్వత సానుగ మావాహయామి॥ తతః అష్టదిక్పాలకా
నావాహ్య॥ తతః ధ్యానాదిషోడశోపచారపూజాంచ కృ
త్వాకలశేషు తత్తన్మంత్రేణ పంచగవ్యం నిక్షిపేత్॥ పంచ
రత్నాని పంచపల్లవాని పంచదక్షిణాని కలశేషు నిధాయ॥
ఏవం...ప్రీత్యర్థం పితుః...గోత్రస్య శర్మణః...రూపస్య
దుర్మరణ జనితప్రైశాచికవిముక్తి రస్త్వితి భవంతో బ్రువం
తు॥ ఇతి తిలోదకం త్యజేత్॥ పుణ్యాలోకావాప్తి రస్త్వితి
విప్రాః॥ అగ్నిప్రతిష్ఠాపనమ్॥ ఆచమ్య ... ఏవం .. పి
తుః ... స్య ... శర్మణః - వసురూపస్య - దుర్మరణ జని
తప్రైశాచిక విముక్త్యర్థం సమిదాజ్య తిలచరుభిః చతుర్విధ
హోమం కరిష్యే॥ విధిప్రకారేణ అగ్నిప్రతిష్ఠాపనంకృ
త్వా॥ తతః ఋత్విగ్వరం దద్యాత్॥ విధిప్రకారేణ పాత్రా
త్రప్రయోగం కుర్యాత్॥ సృచ్యుపస్తరణం కృత్వా॥ య
మం భగ్యాశ్రవో గాయ యోరాజాన పరోధ్య॥ యమంగా
యభంగ్యాశ్రవో యోరాజాన పరోధ్య॥ యేనాపోనద్యోధ
న్వానియేనద్యౌః పృథివీదృఢా।హిరణ్య కక్ష్యాత్సుధురా క
హిరణ్యాక్షాన యశ్శఫాంత్స్వాహా॥ పిత్రే-గోత్రాయ-

శర్మణే వసురూపాయేదం॥ అతోదేవా అవంతు నోయతో విష్ణుర్విచక్రమే। పృథివ్యా స్సప్తధామభిః స్వాహా॥ విష్ణవ ఇదం॥ బ్రహ్మజజ్ఞానం ... వివః స్వాహా॥ బ్రహ్మణ ఇదం॥ ఇమా రుద్రాయ స్థిరధన్వనే గిరః క్షిప్రేషవే దేవాయ స్వధావ్నే అషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే స్వాహా॥ రుద్రాయేదం॥ యమాయ సోమగ్ం సునుత ... అరంకృతః స్వాహా॥ యమాయ రాజ్ఞ ఇదం॥ అస్మైతు మృత్యురమృతం న ఆగన్వైవస్వతో నో అభయంకృణోతు। పర్ణం వనస్పతేరివాభినశ్శీయతాగ్ం రయిస్సచతాన్నశ్శచీపతిః స్వాహా॥ వైవస్వతాయేదం॥ సహస్రశీర్షా పురుషః ... దశాంగులం స్వాహా॥ నారాయణాయేదం॥ పురుషసూక్తేన యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత దేవాః ఇత్యంతము పదునారు ఋక్కుల జరుప వలయును, గ్రంథ విస్తరభీతిచే వ్రాయలేదు.—

నారాయణాయ ... త్స్వాహా॥ నారాయణాయేదం॥ తతః అష్టవిశ్వాలకహోమం కుర్యాత్॥ ఊర్ధ్వ ... మయే స్వాహా॥ ఊర్ధ్వపురుషాయేదం॥ స్యోనా పృథివి ... ప్రథాః॥ పృథివ్యా ఇదం॥ హవ్యవాహమభిమాతిషాహం ... స్వాహా॥ అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం॥ రుద్రాయ తం సచరాయేదం॥ తతః జయాదిహోమం కుర్యాత్॥ అత్ర పరిధి ప్రహరణం నాస్తి - శమ్యా అపోహ్య॥ ప్రాయశ్చిత్తాహుతీ ర్జుహుయాత్ పూర్ణపాత్రోదకం మధ్య కలశే కించిన్నిధాయ

శేషేణ స్వయం మార్జయేత్॥ జయాదిబ్రహ్మవిసర్జనాం
తే బలిప్రదానంకుర్యాత్॥ ఆచమ్య ... పితుః ... గోత్ర
స్య - శర్మణః - వసురూపస్య - దుర్మరణ జనితపై శాచిక
బాధానివృత్త్యర్థం దేవభూత బలిప్రదానాని కరిష్యే॥ ద
క్షిణాభిముఖోభూత్వా॥ గోమయేన మంటపస్యాఽష్టదిక్షు
మండలాని కృత్వా॥ ప్రాగాదిస్థలే దర్భోపరి తిలోదకాన్
నినీయ్య॥ ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే తి మంత్రేణ విష్ణవే ఇదం
పిండందదామి॥ బ్రహ్మజజ్ఞాన మితి బ్రహ్మణే॥ ఇమారుద్రా
యేతిరుద్రాయ॥ యమాయసోమగ్ం సునుతేతి యమాయ॥
అప్పైత్వితి వైవస్వతాయసంకర్షణాది కృష్ణాంతంపిండాన్
దద్యాత్॥ తదుపరి తిలోదకానిదత్వా॥ తతః గోదానభూ
దానాదియథాశక్తి దానానిదద్యాత్॥ అనేన నారాయణ
బలిహోమాంగ బలిప్రదానేన-భగవాం త్సర్వాత్మకః శ్రీ
నారాయణ స్సుప్రీతో భవతు॥ ఇతి యవోదకం త్యజేత్॥
ప్రాచీనావీతి॥ పితరం ... గోత్రం ... శర్మాణం - వసు
రూపం - త్వయా క్రియమాణ నారాయణ బలి ప్రదానేన-
పితుః ... గోత్రస్య ... రూపస్య ... దుర్మరణ జనిత
పైశాచకబాధానివృత్తిద్వారా శాశ్వత విష్ణులోకావాప్తి
రస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు॥ ఇతి తిలోదకం త్యజేత్ ॥
(సవ్యం) విష్ణు బ్రహ్మ రుద్ర యమవైవస్వత కలశోదకానిమ
ధ్యకలశే నిక్షిపేత్॥ శేషోదకేన కర్తాశిరసి మార్జయేత్ ॥

మంటపోద్వాసనం కారయేత్ కలశోదకం శుద్ధదేశే విసృజేత్॥ బలిపిండా నుద్వాస్య నద్యాంవిసృజేత్॥ కర్తా స్నాత్వా ఆచమ్య - శుద్ధవస్త్రం ధృత్వా॥ (౬) షడ్బ్రాహ్మణా నాహూయ॥ పవిత్రం ధృత్వాచమ్య...ఏవం ... తిథౌ ... పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః వసురూపస్య-దుర్మరణనారాయణ బలిశ్రాద్ధం - ఏకోద్దిష్ట విధానేన - సదైవ మద్య కరిష్యే॥ అనుజ్ఞాగ్రం పరిషత్ప్రాయశ్చిత్తం కుర్యాత్॥ ఆచమ్య... దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చ మహాయోగిభ్య ... శివాః॥ ఏవంగుణ ... పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః - వసురూపస్య - దుర్మరణ నారాయణ బలి శ్రాద్ధం ఏకోద్దిష్ట విధానేన సదైవ మద్య కరిష్యే॥ (పద్యం) ప్రా ... తే॥ పితుః ... స్య - నారాయణ బలి శ్రాద్ధం భవిష్యతీతి తత్ర ఇతికర్తృ వాక్యం॥ భవిష్యతి॥ విష్ణు సానుగస్థానే క్షణః ప్రసాద నీయః॥ ౧॥ బ్రహ్మ సానుగస్థానే క్షణః ప్రసాద నీయః॥ ౨॥ రుద్ర సానుగ స్థానే క్షణః ప్రసాద నీయః॥ ౩॥ యమ సానుగ ... నీయః॥ ౪॥ వైవస్వత సానుగ ... నీయః॥ ౫॥ పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః - వసురూపస్య - స్థానే క్షణః ప్రసాద నీయః॥ ౬॥ అక్రోధనైః ... కర్మ కరిష్యే॥ షణ్మండలాని కృత్వా॥ మండల పూజాంచ కుర్యాత్॥ విష్ణు సానుగ స్వాగతం ... రశ్మిభిః॥ ఏవం క్రమేణ పాదప్ర

క్షాళనం కుర్యాత్॥ కర్తా స్వయంచ పాదౌ ప్రక్షాళ్య ఉపవిశ్య॥ కేశవ ... శ్రీకృష్ణాయనమః॥ విష్ణుసానుగ అయం విష్టరః॥ ఏవం విష్టరం దద్యాత్॥ ఓం ఓం ఓం అద్య పూర్వోక్త ... తిథౌ పితుః ... గోత్రస్య ... శర్మణః-వసురూపస్య - నారాయణ బలి శ్రాద్ధే - భవదనుజ్ఞయా ప్రక్రాంతం శ్రాద్ధ కర్మ కరిష్యే॥ అపహతా ... హావేషు॥ ఓం భూర్భువస్సువః ... త్॥ అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వా ... శుచిః॥ శ్రాద్ధ యోగ్యాభవంతు॥ శ్రాద్ధకాలే గయాం ధ్యాత్వా ... ధ్రువ స్తవే॥ ధ్రువ స్తయ॥ విష్ణుసానుగ ఇద మిదమాసనం ... ప్రాప్నవామ॥ అర్ఘ్యపాత్రమాసాద్య......సుసంపన్నం॥ విష్ణుసానుగ మావాహయిష్యే॥ ఆవాహయ॥ తద్విష్ణోః ... పదం॥ విష్ణుసానుగ ఇదం తే అర్ఘ్యం అస్త్వర్ఘ్యం తత శ్శుద్ధోదకం అర్చిత ప్రార్చిత ... ప్రార్చిత॥ గంధద్వారాం ... శ్రియం॥ యువాసువాసాః ... యంతః॥ ... అస్తు సంకల్ప సిద్ధిరస్తు॥ బ్రహ్మ సానుగార్చనం కరిష్యే॥ ఏవం సర్వత్ర కార్యం॥ అగ్నౌకరణంనాస్తి॥ అథ విష్ణు బ్రహ్మ రుద్ర యమ వైవస్వత పితౄణ్యుక్తం కుర్యాత్॥ యథా॥ ఓం భూర్భువస్సువః ... ప్రచోదయాత్॥ దేవసవితః ప్రసువ పృథివీ తే పాత్రం ... బ్రాహ్మణానాం త్వా ప్రాణాపానయోః ... సురేస్వాహా॥ శ్రీవిష్ణో హవ్యం రక్షస్వ॥ విష్ణు

సానుగం ఏత ద్విహవ్యం సపరికరం విష్ణుసానుగ దేవతా
(ఇద మన్నం) (ఇదమామం) సపరికరం హవ్యం బ్రా
హ్మణ స్స్వాహా వనీయార్థే దత్తం దాస్య మానంచా తృ
ప్తే ... విష్ణుసానుగ దేవేభ్యః ఇద మన్నం అచ్యుతస్వరూ
పం అక్షయతృప్త్యర్థం యథాభాగం హవ్యం తత్సత్ ॥
స్వాహా నమమ॥ గయాయాం.... దత్తమస్తు॥ ఏవం బ్రహ్మ
రుద్ర యమ వైవస్వత పితృ స్థానేషు వ్యక్తం కుర్యాత్ ॥
సప్తన్యాధా ... సర్వం న్యూనాతిరిక్తాభ్యా మచ్ఛిద్రమస్తు॥
ధారాదత్త ॥ ఏకంగుణ ... తిథౌ పితుః ... గోత్రస్య
... శర్మణః- వసురూపస్య- నారాయణ బలి శ్రాద్ధే పిత
రం ... గోత్రం ... శర్మాణం- వసురూపముద్దిశ్య మయా
కృత నారాయణ బలి శ్రాద్ధేన పితుః ... గోత్రస్య ...
శర్మణః- వసురూపస్య- (ఉద్బంధనాది) (దుర్మరణ) జనిత
పైశాచక బాధానివృత్తిద్వారా శాశ్వత పుణ్య ... రస్తు॥
తతః ఆపోశనం దత్వా॥ భోజనానంతరే పిండ ప్రదానం
కుర్యాత్॥ పూర్వభాగే విష్ణు పిండం పశ్చిమభాగే బ్రహ్మాపిం
డం ఉత్తరభాగే రుద్రపిండం దక్షిణభాగే యమపిండం పురో
భాగే వైవస్వతపిండం మధ్యే ప్రేతపిండం దద్యాత్॥ పిండ
పూజాంచ కృత్వా॥ గోదాన భూదానాదికం దద్యాత్ ॥
ఆ సీమాంతంకృత్వా॥ ధారాదత్తం॥ పూర్వోక్త...తిథౌ
పితుః...రూపస్య అనేన నారాయణ బలిశ్రాద్ధేన ఉద్బంధ

గాది(దుర్మరణ) జనిత పైచాచకబాధా నివృత్తిరస్త్వితి... తు॥...రస్తు॥అంధత్వ+రస్తు॥ ఇతిఉద్బంధనాదిదుర్మరణనా రాయణబలిప్రయోగః ఉద్బంధదుర్మృతస్యపురుషస్యసంస్కా రాత్పూర్వం వత్సరాంతేషాణ్మాసే త్రిమాసేవాత్రిపక్షేవా సద్యోవా యథోక్త ప్రాయశ్చిత్తం కృత్వా నారాయణ బలిం కృత్వా॥ మంత్ర సంస్కారం కుర్యాత్॥ ఈఉద్బంధ నారాయణబలిప్రేతకర్మము ప్రారంభింపకతత్పూర్వంబున జరుపునప్పుడు పితుర్గోత్రస్య...శర్మణః ప్రేతస్యదుర్మృత స్య దుర్మృతి జనితపిశాచత్వ నివృత్తిద్వారా ప్రేతసంస్కా రయోగ్యతా సిద్ధ్యర్థ మని సంకల్పము చెప్పవలయును॥

10550